

žaj. Stari Jurjevič je pograbil v veži pilo in jo je pritrdil kakor konec sulice na cepec. Sin se je oborožil z lato. Oče in sin sta stopila pred hišo, kjer sta razgrajala Krajnc in Kramberger. Oče je suval krog sebe z nasajeno pilo. Prizadjal je razgrajčem devet vbodljajev. Krambergerju je prebodel čreva in jetra ter je zabodeni podlegel poškodbam. Krajnc so odpeljali v bolnico v Ptuj, kjer se bori s smrtjo.

Kmet okraden. V Zrkovcih pri Mariboru je izmaknil neznanec kmetu F. Salamonu 3250 Din gotovine in dve hranilni knjižici. Knjižici so našli v jaslih, kjer bi ju bili skoraj — požrla krava.

Roparski napad. Dne 28. marca, ob pol 10. uri zvečer, je šel posestnik Fr. Nachberger s Slivnega pri Šmohorju nad Laškimi iz Celja na obisk k svojemu bratu na Ložnico. Blizu hotela Skoberne v Celju ga je nagovoril neki neznanec in se odstranil. Nachberger je šel naprej. Blizu Sernečeve vile na Ljubljanski cesti se mu je zopet pridružil prejšnji neznanec in je zahteval od njega denar. Ker se je napadeni ustavil izročiti denarnice, ga je napadalec lopnil z nekim topim predmetom in ga poškodoval. V medsebojnem spopadu je neznanec iztrgal Nachbergerju listnico, vzel iz nje 550 Din in mu vrnil prazno. Izropani je prijavil zadevo policiji, ki je aretirala dva brezposelna delavca. V enem je spoznal Nachberger onega moškega, ki ga je pred napadom nagovoril pri Skobernetu. Oba aretiranca tajita krivdo, a sta bila oddana v zapore okrožnega sodišča.

Vlom. Dne 27. marca dopoldne je obiskal vlomilec v Celju stanovanje gospe Rozmanove. Odnesel je dve zlati ovrtni verižici, zlato moško uro in suknjič v skupni vrednosti 2500 Din.

Nevaren tolovaj, vlomilec in tat strahši že dalje časa po Posavju in zlasti v srezu Brežice. Gre za Franca Omerza iz Blance pri Rajhenburgu, ki je že star

znanec orožnikov ter policije. Pred nedavnim je odnesel iz nekega župnišča pri Novem mestu raznih predmetov za 7000 D. Orožniki so napravili na Omerzovem domu hišno preiskavo, kjer so zaplenili precej sumljivega in oddali na sodišču v Brežicah.

Vlom v železno blagajno. Na sredini Ljubljane je bilo vlomljeno s ponarejenimi ključi v železno blagajno zagrebške tvrdke »Furnir-Slavonija«. Vlomilec je odnesel 13.280 Din.

Po treh mesecih najdeno truplo. — Pred tremi meseci je zginila od doma v Dekmanci v župniji Sv. Petra pod Sv. gorami 25letna Jožefa Černelč, posestnikova hčerka. Truplo omenjene so našli dne 26. marca v Sotli. Gre za samomor.

Pod vlak se je vrgel. V Vižmarjih pri Ljubljani se je vrgel pod vozeči vlak 42letni Vik. Cuderman, brezposelni delavec iz Divače. Nesrečneža je prerezal vlak na dvoje.

Pod vlak. V Mostah pri Ljubljani se je vrgla pod lokomotivo tovornega vlaka dne 29. marca 22letna brezposelna služkinja Tončka Učakar iz Vranskega. Stroj jo je pognal s proge. Udarec je bil tako silovit, da je obležala nesrečnica pri priči mrtva.

*

Slovenska Krajina.

Turnišče. Kakor smo že na tem mestu poročali, da je trgovec Bader prodal svojo hišo trgovcu Klepecu v Beltincih, se je sedaj izvršila že selitev in je s 1. aprilom otvoril trgovino z manufakturo in usnjem g. Klepec. — Trgovec z usnjem v Lendavi g. Bader bo opustil svojo podružnico v Beltincih in je otvoril v hiši Karike v Turnišču svojo podružnico s 1. aprilom. Tako smo dobili zopet en nov trgovski lokal. Sicer nas veseli, da se odpirajo nove trgovine, le da bi ljudstvo imelo več denarja. — Umril je dne 27. marca v bolnici v Soboti Rajtar Matija v 27. letu svoje starosti. Pokojnik je bil skoro štiri leta v Franciji na delu kot delavec. Koncem lanskega leta se je vrnil domov iz

Francije, toda zelo močno prehlajen. Mučil ga je močan in suh kašelj. Pred 12 dnevi so ga prepeljali v bolnico, kjer je tudi umrl. Pokojnik je bil zelo dober dečko. Tujina ga je poslala domov in sedaj je izdihnil, da bi lahko počival v svoji domači zemlji. Bodi mu lahka domača zemlja in pokoj njegovi duši!

Sobota. Združenje obrtnikov za soboški srez je imelo v ponedeljek dne 25. marca, ob pol 10. uri redno letno skupščino. — Krčmar Stefan, zasebnik iz Sobote, je otvoril kot pooblaščenec tvrdke Zagorski v Mariboru podjetje za prodajo in nakup nepremičnin. To je edino podjetje te vrste v Slovenski krajini in želimo g. Krčmarju obilo uspeha! — Dne 20. marca je zatisnila svoje oči k večnemu počitku 47. letu svoje starosti gospa Rozalija Soukup, roj. Gomboc, soproga brenčnega ravnatelja g. J. Soukupa. Pogreba, ki se je vršil dne 21. marca izpred bolnice, se je udeležilo mnogo ljudi. Pokojnica je bila zelo izobražena, blaga in dobra žena. Soprogu in sorodnikom naše sožalje, pokojnici pokoj njni duši! — Velika občina Sobota je dne 23. marca celi dan, 24. in 25. marca popoldne prodajala stoječa drevesa za gorivo, drva in stavbeni les v fazaneriji.

Lendava. Dne 26. marca se je vršil občni zbor gostilničarjev za lendavski srez. Zborovanja se je udeležilo večje število gostilničarjev, ki so

Nevidne zaščitne znamke.

Večina blaga, ki pri- naja v promet, ima za- ščitno znamko. V tem pogledu so se dogajale dnevno zlorabe in po- narejanja. Pred krat- kim se je posrečil ne- kemu Čehoslovaku iz- um, ki utegne za ved- no onemogočiti zlorab- o. Gre za posebna bar- vnila, ki so pri navadni svetlobi nevidna. Pri ultravijoletni svetlobi pa zažarijo. Tedaj pa ugledamo prej nevidno zaščitno znamko.

Pravila lepega vede- nja.

Francoski pisatelj P. Rebous je objavil »de- set pravil lepega vede- nja, ki jih imenuje sam »pravila uspeha«. Evo jih po vrsti:

Januš Golec:

Propast in dvig.

Ljudska povest.

Žandarji so se trudili dokaj časa, predno so do- gnali, kdo načeljuje vstašem. Poročali so tudi na višja mesta, da gre pri tem upor za izvežbanega ljudskega voditelja, s katerim ne bodo mogli opraviti kar na brzo roko. Prosili so natančnejša navodila in za oja- čenje. Lapuh se je otepal srečno graničarjev skozi le- ta in bo znal tudi kljubovati orožnikom. Povrh ga še štiti narod. Priprosto ljudstvo ne bo gledalo od daleč ter mirno, kako ženejo orožniki v verigah glavarja razljutenih ljudskih množic.

Žandarska poizvedovanja so bila točna. V Grad- cu so jih čitali, jim niso prav verjeli, saj so bili pre- pričani, da ni tako hudo. Kratko in malo: Orožniških postojank niso ojačili in povelje za pogon Lapuha je bilo odloženo v nadi, da se bodo puntarji že sami umirili.

Po prvih nastopih Vinkovega organiziranega na- stopa so dobile razkuževalne komisije navodila za

13

poučno ter pomirjevalno nadaljevanje razkuževanja. — Za nekaj časa je vsem odleglo: puntarjem, komi- siji in žandarjem.

Uporniki so se prepričali, kako jim je že poma- galo, da so pomoleli pest pod nos oblastnim nasilni- kom. Do tedaj ni bil skrivljen niti enemu ušivcu las. Kmetje so bili prepričani v očigled prvemu uspehu skupnega postopanja, da bodo komisije bežale, ka- kor hitro jih bo par ušivcev pošteno izkupilo. Kljub temu prepričanju puntarji niso hoteli kot prvi izzivati, pač pa so sklenili, da bodo vsako brezobzirnost ob- lasti poravnali kar sami s krampi, koli ter gorjačami!

Vinko Lapuh je imel puntarsko organizacijo čisto v oblasti. Postal je v kratkem ljudski bog, katerega bi bil branil v spodnjih krajih vsak kmet, če bi bila segla po njem žandarska roka!

V Župelevcu pod križiščem cest na Kapele-Do- bova in skozi Dobravo-Brežice je še gotovo danes imenitna in prostorno kmečka krčma pri Janežiču. Tjekaj so se natepli lepega dne trije potepuhi ali pri- hajači: Majdakov Johan, naš dobri znanec, ter Do-

Naročajte naše liste, ki jih tiska Tiskarna sv. Cirila:

- »Slovenski gospodar«
- »Naš dom«
- »Nedelja«
- »Glasnik presvetega Srca Jezusovega«
- »Rafael«.

razpravljali o svojih težkih priiskah, v katerih se nahajajo sedaj. Zborovanja se je udeležil tudi predsednik združenja gostilničarjev iz Maribora. — Dne 27. marca se je vršil v Lendavi živinski in kramarski sejem. Udeležba naroda je bila dokaj velika radi izredno lepoga in toplega vremena. Tudi trgovina je še nekako uspevala.

Črenšovci. V nedeljo dne 24. marca je imelo društvo Rdečega križa predavanje. Predaval je o prvi pomoči banovinski zdravnik g. dr. Sesardič. Poslušalci so z zanimanjem sledili zanimivemu predavanju. Še več takih predavanj si želimo!

Črenšovci. V nedeljo in ponedeljek na Marijin praznik je bila pri nas proslava »Materinskega dneva«. V nedeljo je bila proslava namenjena le otrokom. Na sporedu so bile deklamacije, petje, govor, igrice in godba. Dvorana v Našem domu je bila v ponedeljek nabito polna. Mladinski zbor in dvospeve je vodil g. Križman, zbor Prosvetnega društva pa gđ. Lutarjeva in g. Križman, šolski upravitelj. Pevske točke so bile dovršeno izvajane in vsa čast obema. »Ljubezen Marijinega otroka« od Tončke Kovačič je tudi ugajala. O materi je govoril g. kaplan Bejek, ki je organiziral celotno proslavo. Domača godba je nam pod vodstvom g. Križmana na koncu zaigrala dva izvrstna resna komada. Bog plačaj vsem, ki so pri tej proslavi naših mater pomagali in ki so nam šli na roko.

Srednja Bistrica. V sredo je umrl pri nas štiri letni fantek Sobočanov. Nekaj trdega je požrl, zdravnika so poklicali, ni mu mogel pomagati, peljali so ga v bolnico, pa je med potjo umrl in pohitel med angelce. — Svinja je pri nas »skotila« 20 prascev, pač zelo redek slučaj.

*

Pongrac Turnšek:

V novi čas!

Za nami je pisana preteklost, pred nami negotova bodočnost. In to bodočnost bo gradila mladina, ki danes dorasča in stopa v življenje. Kakšna je ta mladina? En del prihaja z raznih športnih igrišč in veseličnih prostorov. Res, da ima sposobnosti in odlike olikanega in takozvanega kulturnega človeka — manjka pa ji prave kulture, ker je njena duševnost brez trdnih in močnih moralnih temeljev. Ker je poleg tega še versko popolnoma brezbrizna, posebno v zadnjih letih, ko je bilo mnogim katoliškim društvom onemogočeno delovanje, nas mora navdajati upravičena bojazen za bodočnost našega naroda. Povsod opažamo zle posledice, ki jih je imela svetovna vojna na vse človeštvo. Zrahljala je moralne temelje, pokvarila vsak čut za poštenost, pravičnost in odgovornost. Prinesla je v gospodarsko, politično in kulturno življenje nasilje močnejšega nad slabejšim. V gospodarstvu je izkoriščanje bližnjega postal namen, v politiki je zavladala korupcija, v kulturi pa mravstvena plitkost in prikrito ali odkrito brezverstvo, ki zastruplja in grozi uničiti naš mladi rod.

Mnogo gnilega in nezdravega je prinesel tudi povojni čas, ki je žal zastrupil tudi mnoge med katoličani. Ni toliko krivda njih kot razmer, v katerih živijo. Te razmere vplivajo kakor rak-rana na naš krščanski mladinski preporod. Odkriti nasprotniki so podobni suhim vejam, ki jih raznaša veter; nevarnejši pa so oni, ki prihajajo v ovčjih oblačilih, podobni svetopisemskim farizejem.

Naša doba je potrebna zdravila. To, kar mnogi ponujajo, ne prinaša zdrav-

ja, ampak še hujšo smrt. Prinesla bo ozdravljenje samo katoliška mladina, ki bo razumela svoje poslanstvo in zanesla krščanstvo v vse javno življenje. To bo zmogla le tista mladina, ki bo versko močna, moralno trdna in tudi pripravljena doprinesiti velike žrtve. Iz krvi mučencev raste zmaga in veličina Cerkve, iz dela in žrtv mladine vstaja boljša in lepša bodočnost naroda ter Cerkve.

Nov čas prihaja. Katoliška mladina stopa naprej in z njo vsi tisti, ki imajo vero v njeno bodočnost. Težka bo borba proti breznačelnosti, nepoštenosti, nedoslednosti in kristolovstvu, ki se brez ozira in brez sramu šopirijo v sedanjem času. Toda katoliška mladina bo preobrazila sebe in čas, prekvasila duše s krščanskimi idejami ter s svojim delovanjem dokazala, da je vredna zaupanja. Postavila bo temelj novim razmeram med različnimi stanovi in sloji ljudstva.

Novi čas bo čas borbe, dela in žrtve. Kajti laži in krivic je mnogo, resnica in pravica pa je samo ena. V resnici in pravici je zasigurana svoboda, brez nje pa je suženjstvo. Blagoslov svobode — ali prokletstvo suženjstva! Kar hočemo, to nam bo dano. Dano bo to, kar si priborimo!

*

St. Janž pri Velenju. Od 11. marca naprej se vrši za članice društvenega dekliskega krožka šesttedenski kmetijsko-gospodarski tečaj pod spretnim vodstvom gospe Olge Sitig in s pomočjo gđ. Bercetove. Dekleta so s tečajem zelo zadovoljna, samo žal, da se od prvotno priglasenih udeležuje tečaja le primeroma malo število. Škoda, da večina deklet sedaj odklanja tako ugodno priložnost, se vsestransko strokovno izobraziti, kakor se morja da ne bo nikdar več nudila. Je to nenadomestljiva izguba, ki se bo v življenju bridko maščevala. — Na Marijin praznik dne 25. marca je naša sadjarska podružnica organizirala enodnevnega sadjarskega tečaja, ki je bil dobro obiskani in tudi uspešen. Vodil ga je g. kmetijski referent iz Slovenjgradca. Po sv. maši je

bovčana Najncig in Bindek. Bili so tedaj v najboljših letih. Najncig je bil tako na dolgo potegnjen, da so ga dolžili, da izmika suhe orehe iz škrinj na svislah kar od tal. Najncig so mu pravili, ker je znal njegov oče eno nemško in to je bila številka najncig = 90 in radi prepogostega ponavljanja besede »najncig« se je oprijelo to ime očeta in je tudi prešlo na postopškega sina.

Bindek je bil tudi iz Dobove in se je pisal Martin Cizel.

Omenjena trojica je bila pri tako polnih telesnih močeh, da bi bili zmogli mlatev ali košnjo po več dni brez posebne utrujenosti.

Ljudje so jim natvezali, da so včasih preveč pametni, v drugo pa zopet premalo in zaradi tega nedostatka v prestolici človeka v — glavi so imeli pravico do prihajstva.

Smo že beležili, da so svoječasni prihajči po spodnjih krajih delali in še celo z vso vnemo ter pridnostjo nekaj časa pri kakem dobrem gruntarju za golo prehrano. Pa je takega prihajča nekaj ugriznilo po cigansko, zapustil je hišo brez slovesa, se je klatil okrog in zopet ostal kje pri kakem posestniku dalje

časa. Kadar bi bil kateri orjaško močnega potepuha najbolj rabil za kako nujno poljsko delo, ga ni bilo, ali pa je kje lenuharil v senci; zopet drugič ga je zaneslo k hiši, ko je bilo najslabše vreme in je delal samo iz polne sklede.

Ljudje so bili vajeni prihajačev, jim niso zamerili potepuštva, češ, da jih pač nekaj nevidnega ter posebnega žene ter tira okrog kakor cigane. Premnogo-krat je bil prihajač dobrodošel, nikoli ga niso odganjali od mize ali izpred strehe na noč.

Trije prihajči so žulili polič vina v Janežičevi krčmi v Župelevcu. Ceho je plačeval zase in tovariša Majdak, ki je bil na povratku iz Zagreba, kamor je tvoril na svojih ramah nabrane kosti.

Majdak je kramal z zagrebškimi novicami ter zanimivostmi, prijatelja sta tožila in jadikovala, da bo čez par let tudi za brezskrbne prihajače salamski jo! Kmetje so že sedaj skoro ob vinograde in ob edini vir dohodkov. Še eno leto, po vinogradih bode rasla mesto trte praprot in iz te ne bosta iztisnila niti kaplje vinskega okusa ne Bindek in ne Najncig!

(Dalje sledi.)

Ne hodi dolgočasen!
Trudi se, da bi ugajal drugim!

Bodi potrpežljiv!

Ne hodi predrzen!

Ne stresi ljubezni!

Napravi svoj mu bližnjemu življenje kolikor mogoče prijetno!

Bodi vedno takšen, kakršen si v resnici!

Ne hodi tako skop, da živiš pod svojo povprečnostjo!

Prilagodi se svojim letom!

Pri vseh težkih vprašanjih o vedenju se zgleduj po drugih!

—

Zalosten pojav.

V Združenih ameriških državah je odvisno od javne preskrbe in dobrodelnosti 18 in pol milijonov oseb, kar znaša 15% celotnega prebivalstva.